

DIANA SOKOLIĆ

KALEIDOSKOP

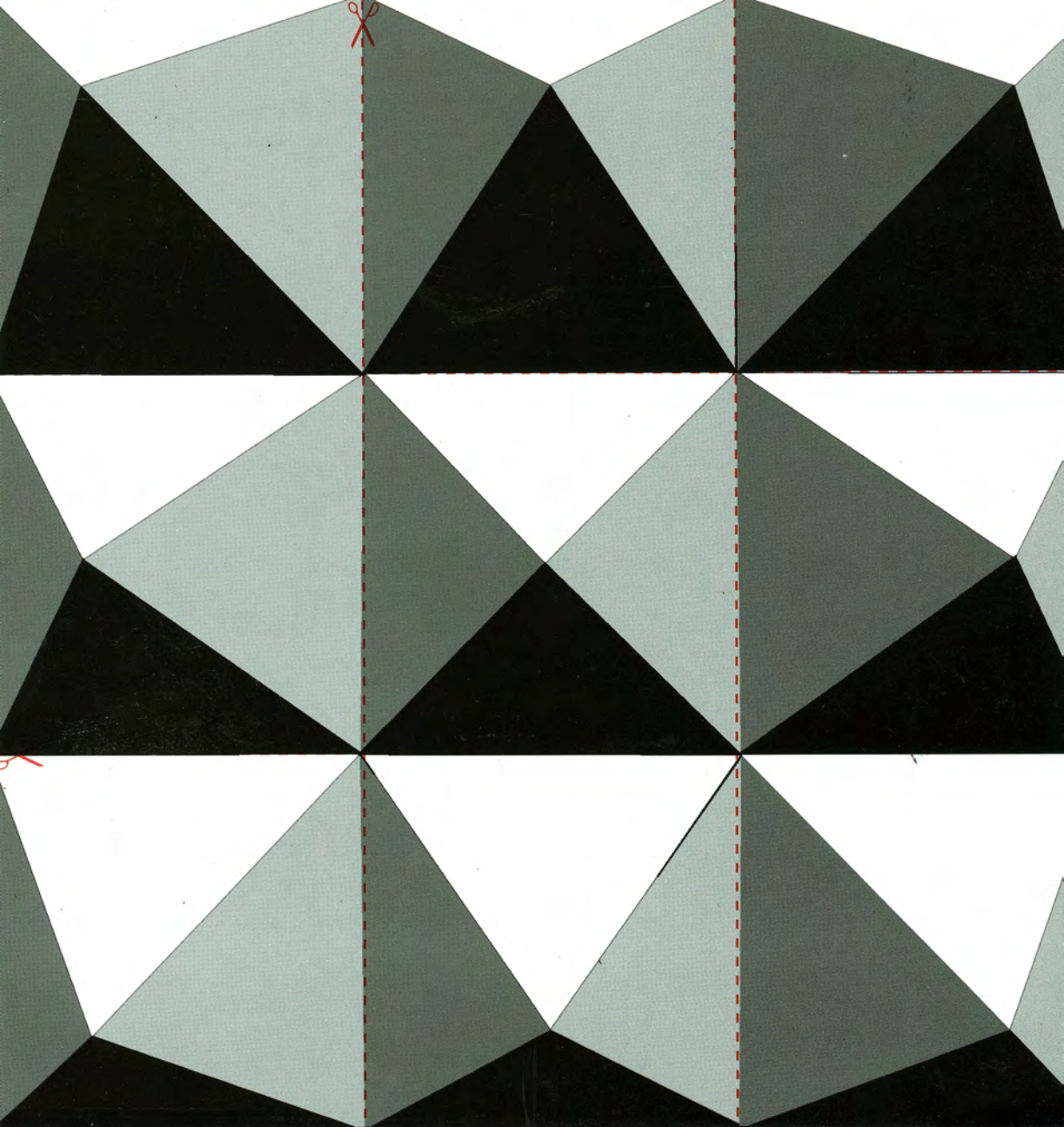
MUZEJ GRADA TROGIRA

31.8.-10.9.2007

MUZEJ GRADA TROGIRA • DESIGN: DIANA SOKOLIĆ

TISAK: ROBIGRAF • NAKLADA: 300 KOM. • ZA IZDAVAČA

Gradski bilježnik u Limogesu je godine devet stotina i sedamdesetdevete po rođenju Gospodina našega zabilježio dolazak sedamnaest obitelji. Od tih su tijekom zime prispjele tri, u proljeće još pet, a devet obitelji stiglo je krajem ljeta. Sve u svemu, bila je to velika kolonija stranaca, no kasnije se čulo da su došli na poziv Fulca de Montalbana koji je u to vrijeme upravljao pokrajinom. Došljaci su govorili nepoznatim pjevuckavim jezikom, a čudnija od toga bila je još samo njihova tajnovitost. Kola su istovarivali noću, pa su se rijetki (i ne baš pouzdani) očevici kleli da se iz njih iznose naprave koje je, nema sumnje, zamislio sam Nečastivi. Na dan Svetog Liborija zbila se, pak, najneobičnija od svih stvari. Došljaci su se skupili na trgu, žene, djeca i muškarci, njih stotinu i devedeset na broju, a svi obučeni u najbolju odjeću. Stajali su u redovima, sa zastavama i obilježjima nepoznatog zanata. Ukratko, te su godine u Limoges došli prvi majstori staklari, i toga dana, na praznik Svetog Liborija, mucajući slabo naučenim jezikom pokrajine, položili su zakletvu vjernosti Fulcu de Montalbanu. Građanima, opet, nije promakao dodatak protokolu, jer je svaki podnositelj zakletve na kraju izreke jasno i glasno stavljao do znanja svima da su tajne staklarske meštrije rezervirane samo za njega i članove njegove obitelji. Naposlijetku su se predstavili stanovnicima Limogesa kao bratsko društvo pod nazivom Djece Majstora Giacoma.

Limoges u slijedećih nekoliko generacija nije imao velike koristi od majstora staklara, iako su raspolagali vještinom koja je dotad bila nepoznata u pokrajini. Mogli su obojiti staklo na takav način da se činilo kao da boja izvire iz staklene materije, koja je već i sama bila čudo. Nitko izvan najužeg kruga majstora i njihovih obitelji nije znao kako to rade, a o cijeloj se proceduri znalo samo to da majstori provode mnogo vremena lutajući pokrajinom, skupljajući razne vrste zemlje, pijesak i drveni prah. Od tih su sastojaka nekako spravljali i staklo i boje, te

stvarali prekrasne slike svetaca kroz koje je prolazila svjetlost. Što su radili s njima nije bilo poznato. Rijetko su ih prodavali u pokrajini, pa i tada za veliki novac. Majstori se začudo nisu previše zabrinjavali činjenicom da održavaju zanat koji gotovo nikome ne treba, ili je preskup za obične potrebe, jer bili su vješti u mnogim stvarima. Tako su, primjerice, mogli sačiniti i izbrusiti posebna stakla kroz koja bi starci zamućenih očiju vidjeli kao da su mladići, a znali su i sagraditi posebne kutije, pa kad bi čovjek pogledao u njih kroz stakalce činilo bi mu se kao da gleda u neki drugi svijet, pun geometrijskih likova i najčišćih mogućih boja. Kad god bi netko od Limožana pitao strance zašto čine to što čine, i koja je svrha svemu tome, ovi bi zagonetno odgovarali kako njihov posao nije gradnja staklenih prozora i igračaka, već su oni lovci na svjetlost, te proučavaju sve stvari koje iz svjetlosti nastaju. Dalje više ne bi rado govorili.

Stotinu i šezdeset godina nakon polaganja zakletve na gradskom trgu u Limogesu došao je poziv adresiran na očeve majstorskih obitelji; sada su to već bili praunuci onih ljudi koji su prispjeli iz daleka, a činilo se kao da su poziv nekako očekivali. Pismo je bilo pomalo zagonetno, ali potpisano od Sugera, moćnog čovjeka i opata iz St. Denisa koji je zvao majstore da mu pomognu sagraditi hram sačinjen od čiste svjetlosti, gdje Riječ Kristova predstavlja vrata. Majstori su, čini se, odmah prepoznali zagonetku. Sedamnaest obitelji je u sedam dana skupilo svu svoju imovinu i nestalo iz Limogesa kao da ih nikada ondje nije ni bilo. Sada su građani po prvi puta nakon stoljeća i pol ušli u kuće stranaca, te s radoznalošću promotrili tragove života i umijeća staklarskih majstora. Pronašli su i nekoliko svetačkih slika od stakla očito namjerno ostavljenih koje su se mogle rastaviti i ponovo sastaviti u posve drugačijem redoslijedu. Samo tada više ne bi prikazivale tijelo ovog ili

onog sveca, već su se sastojale od apstraktnih likova unutar kojih bi tek tu i tamo provirila kakva ruka, noga ili oko. Limožane je sve to duboko zbunjivalo, jer nisu mogli razumjeti zašto bi netko stvarao svetačka tijela od dijelova, pa ih onda iznova rastavljao. Najviše su ih, ipak, čudile neke među ostavljenim kutijama. Jer, kad bi pogledali kroz raznobojna stakalca na njihovim otvorima, iznutra se nazirao crno-bijeli svijet sastavljen od kvadrata, pravokutnika i ravnih crta.

U Limogesu je u to vrijeme živjelo i nekoliko graditelja koji su pomno proučili ostavljene staklene svece i kutije, te potom izjavili kako u njima nalaze geometriju sličnu onoj kakvom su se i sami služili u gradnji kuća Gospodnjih. O svemu ni oni nisu htjeli govoriti detaljnije jer su im to branila pravila njihovih vlastitih majstorskih družbi. A što je kasnije bilo sa strancima? Sedamnaest obitelji se, kažu, nastanilo najprije u Ille de France, gdje ih je opat Suger zaposlio na oblikovanju opatije St Denis, s kojom kako znamo - počinje vrijeme europske gotike. Kronike ih bilježe pod raznim nazivima, a najčešće imenom bratovštine Djece Majstora Jacquesa, koja je ostavila trag na većini novosagrađenih katedrala tijekom naredna dva stoljeća u Francuskoj. Ondje će netragom nestati nakon 1378. godine, da bi posljednji član bratovštine, Arnoud de Gerard, bio spomenut u vrijeme velike svađe graditelja oko završavanja katedrale u Milanu. Arhivski dokument spominje da je primijetio kako geometrija crkve ne proizlazi iz svjetlosti, digao se, i zauvijek otišao. Nitko od prisutnih majstora nije razumio što je Arnoud zaista mislio.

Vladimir Rismondo ml.

Rođena u Rijeci, 8. 2. 1959. Diplomirala na slikarskom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, 1981. godine.

Suradnica Majstorske radionice prof. Ljube Ivančića i prof. Nikole Reisera od 1981. do 1983. godine.

Članica HDLU-a od 1981. a HZSU-a od 1986. godine.

Privedila 11 samostalnih izložbi i sudjelovala na više od 100 žiriranih skupnih.

Dobitnica tri nagrade za crtež na ZAGREBAČKOJ IZLOŽBI CRTEŽA Grafičkog kabineta HAZU (jednom Galerije suvremene umjetnosti i dva puta Grafičke zbirke NSB) i dvije prve nagrade na izložbi MASKE HRVATSKIH UMJETNIKA.

Uz slikarstvo, bavi se grafičkim oblikovanjem i pedagoškim radom.
Živi i radi u Zagrebu kao slobodna umjetnica.

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1983. CRTEŽI UGLJENOM
IZ CIKLUSA OSLOBAĐANJE
ZAGREB, STUDIO GALERIJE KARAS

1986. CRTEŽI UGLJENOM
IZ CIKLUSA OSLOBAĐANJE
NOVI VINODOLSKI, GRADSKA ČITAONICA
/IZLOŽBA U SKLOPU PROSLAVE
700 GODINA VINODOLSKOG ZAKONIKA

1988. CRTEŽI UGLJENOM
IZ CIKLUSA PRIVATNA ISTRAGA
ZAGREB, GALERIJA ULRICH

1992. CRTEŽI UGLJENOM
IZ CIKLUSA SREBRNA NIT
ZAGREB, GALERIJA DUBRAVA

1994. CRTEŽI PASTELOM
IZ CIKLUSA AURORA BOREALIS
RIJEKA, MALI SALON

1995. CRTEŽI I KERAMIKA
IZ CIKLUSA AURORA BOREALIS I PRIČE
NOVI VINODOLSKI, GRADSKA GALERIJA TURNAC

1997. CRTEŽI UGLJENOM I PASTELOM
IZ CIKLUSA AURORA BOREALIS I ZEST
ZAGREB, GALERIJA DUBRAVA

CRTEŽI IZ SVIH CIKLUSA
DUBROVNIK DVORANA LUŽA

1999. KERAMIKA
ZAGREB, LIKUMOVA GALERIJA PORTRET

2004. CRTEŽI PASTELOM
IZ CIKLUSA SYZYGIA
NOVI VINODOLSKI, GRADSKA GALERIJA TURNAC

2007. KALEDIOSKOP
ULJA NA PLATNU
MUZEJ GRADA TROGIRA

SKUPNE IZLOŽBE - IZBOR

1981. SALON MLADIH
ZAGREB, UMJETNIČKI PAVILJON

1987. II SVJETSKI TRIENNALE MALE KERAMIKE
ZAGREB, GRADEC

XI ZAGREBAČKA IZLOŽBA JUGOSLAVENSKOG CRTEŽA
ZAGREB, KABINET GRAFIKE JAZU

1988. VI TRIENNALE JUGOSLOVENSKOG POZORIŠNOG
PLAKATA
NOVI SAD, STERIJNO POZORJE

XXIV ZAGREBAČKI SALON
ZAGREB, UMJETNIČKI PAVILJON

1989. XII ZAGREBAČKA IZLOŽBA JUGOSLAVENSKOG CRTEŽA
ZAGREB, KABINET GRAFIKE JAZU

1991. XIII ZAGREBAČKA IZLOŽBA JUGOSLAVENSKOG CRTEŽA
ZAGREB, KABINET GRAFIKE JAZU

ZA OBNOVU I OBRANU HRVATSKE (IZLOŽBA PLAKATA)
ZAGREB, UMJETNIČKI PAVILJON

1993. XIV ZAGREBAČKA IZLOŽBA CRTEŽA
ZAGREB, UMJETNIČKI PAVILJON

IV SVJETSKI TRIENNALE MALE KERAMIKE
ZAGREB, DOM UMJETNIKA

1994. XXIX ZAGREBAČKI SALON
ZAGREB, MUZEJSKO GALERIJSKI CENTAR

SUVREMENA KERAMIKA U HRVATSKOJ
ZAGREB, GRADEC

BIENNALE SLIKA I SKULPTURA MALOG FORMATA
SPLIT, SAMOSTAN GOSPE OD ZDRAVLJA

1995. SUVREMENA KERAMIKA U HRVATSKOJ
LJUBLJANA, SLOVENIJA, JAKOPIČEVA GALERIJA

SUVREMENA KERAMIKA U HRVATSKOJ
LISABON, PORTUGAL, MUSEO NACIONAL DO AZULEJO

SUVREMENA KERAMIKA U HRVATSKOJ
GROŽNJAN, GALERIJA FONTIKUS

1996. IZLOŽBA MASKI
SV. IVAN ZELINA, GALERIJA SV. IVAN ZELINA

1996. IZLOŽBA MASKI
NOVI VINODOLSKI, GRADSKA GALERIJA TURNAC

I ZAGREBAČKI TRIENNALE CRTEŽA
ZAGREB, DOM UMJETNIKA I GRAFIČKI KABINET HAZU

RIJEČKI KAZALIŠNI PLAKAT
RIJEKA, MODERNA GALERIJA

XXXI ZAGREBAČKI SALON
ZAGREB, MGC / KLOVIČEVI DVORI

1997. MASKE HRVATSKIH UMJETNIKA
SV. IVAN ZELINA, GALERIJA SV. IVAN ZELINA

MASKE HRVATSKIH UMJETNIKA
OPATJIA, GALERIJA HOTELA IMPERIJAL

1998. MASKE HRVATSKIH UMJETNIKA
RIJEKA, GALERIJA KORTIL

MASKE HRVATSKIH UMJETNIKA
MAKARSKA, GRADSKI MUZEJ

AKT
ZAGREB, GALERIJA ULRICH

IV MEĐUNARODNI BIENALE KERAMIKE
KAIRO, EGIPAT

1999. MASKE
RIJEKA, GALERIJA GRAD

2000. MASKE
RIJEKA, GALERIJA GRAD

EX-TEMPORA
PIRAN, SLOVENIJA

V MEĐUNARODNI BIENNALE KERAMIKE
KAIRO, EGIPAT

EX-TEMPORA
PIRAN, SLOVENIJA

2001. VI MEĐUNARODNA IZLOŽBA KERAMIKE
KAIRO, EGIPAT

2002. VI MEĐUNARODNA IZLOŽBA CRTEŽA
ZAGREB, KABINET GRAFIKE HAZU